

felé, hogy ajándékainkat –lelkünk kincseit, de terheit is – elvigyük neki, azzal a reménnyel, hogy a kis Jézus azokra ránéz, elfogadja, és ezáltal örömet, megnyugvást és szeretetet csíhol az emberi lelkekbe! „Siessünk, ne késsünk, / hogy még ezen éjjel odaérhessünk, / S mi Urunknak tiszteletet tehessünk!” Ámen.

MÁRKOS ERVIN

REMÉNYTELJES JÖVŐT!¹

„Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr. Békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek” (Jer 29,11)

Kedves Testvéreim!

Vegyük szemügyre: mikor hangzott el, amit most hallottunk. Látni fogjuk, milyen közel van a Szentírásnak ez a „régí” üzenete napjainkhoz és életünkhöz.

Kr. e. 587-ben Nebukadnezár vagy Nabukodonozor babilóniai király elpusztította a kicsi Júdát, kifosztotta és lerombolta Jeruzsálemet, benne a templomot és fogságba hajtotta a nép színe-javát. A zsidók elkeseredése nem ismert határt. Az ország értékei idegen kézre kerültek, tulajdonképpen minden tönkrement, amit csak építettek, és egy diktátor uralma alá került a nép. Senki sem tudta, mi lesz azokkal, akiket elhurcoltak, és hogyan alakul azok sorsa, akik otthon maradtak.

A fogságba hurcoltak helyzetét súlyosbította, hogy szélhámosok támadtak közöttük, akik szédíteni kezdték az embereket. Hamis próféták és jósök kezdték mondani a magukét. Ki-ki azt vetítette rá a helyzetre, ami benne volt: csüggedést vagy hamis reménységet. Voltak, akik azt mondták: ez az egész rövid ideig tart, hamarosan hazakerülünk. Mások pedig, hogy soha többé nem kerülünk haza, vége van mindennek.

Az általános helyzetet azonban mind a fogságban, mind otthon a csüggedés, a reménytelenség, a kétségbeesés jellemezte. Ekkor küldött Jeremiás próféta egy levelet a fogságba hurcoltaknak. Ebből hallottunk most egy részletet.

Ebben a „lelkigondozói” levélben mintegy felemelte címzettjei tekintetét. Azt írja nekik: ne az ellenségre nézzetek tehetetlen gyűlölettel, ne önmagatokra kétségbeesett csüggedéssel, ne a tragikus jelenre, ne a bizonytalan jövőre és

¹ Az Egyházi Főtanács 2008. december 4-i, fehéregyházi ülése előtt elhangzott prédikáció szerkesztett változata

ne a megszépített móltra, hanem felfelé, Istenre nézzetek! A hatalmas, igazságos és kegyelmes Istenre! Egyedül tőle várhatunk segítséget! Valóságos evangéliumot – vagyis örömmüzenetet – ír nekik. Istennél már most készen van a segítség – mondja. Időzítette is azt, amit cselekedni fog, mert *Ő cselekedni fog*; Isten él és uralkodik, beszél és cselekszik. Íme az, hogy van hozzátok szava azok után is, amit tettetek ellene, ez is végtelen szeretetét és kegyelmét mutatja.

Életmentő üzenetet ír ebben a levélben Jeremiás a fogságba hurcolt embereknek. Újra és újra bátorítja őket, hogy ne keserű szívük dobogását, ne a hamis próféták hazug szólamait hallgassák, hanem Istent, mert Istennek van szava hozzájuk.

Négy olyan igazságot szeretnék most kiemelni Jeremiás soraiból, amelyek nekünk a főtanácsi ülésen, a zsinaton, a választás során, valami ismeretlen indulásakor különösen sokat jelenthet.

Isten kezében tartja a történelmet. Az események nem véletlenül követik egymást, nem esetlegesen történnek. Nem is valami személytelen, szeszélyes fá-tum alakítja azokat, de nem is a csillagokban van megírva egy-egy embernek vagy népnek a sorsa. Isten irányítja azt.

Önhitt kiskirályok a pénz és a hatalom birtokában gyakran gondolják, hogy tőlük függ emberek és népek sorsa. Nem szabad elfelejtenünk, hogy „nem a légy tartja a plafont”. Ezt csak botor emberek gondolják. Hívők, és nem hívők sorsa egyaránt a történelmet irányító Isten kezében van.

Isten megítéli az ellene való lázadást, s az ítélet időtartamát és mértékét Ő szabja meg. Az Isten elleni lázadások magukban hordják ítéletüket. Ez a nép, Izrael megszegte az Isten vele kötött szövetségét, mert a zsidók nem az élő Istenben, hanem úgynevezett istenekben, bálványokban – és önmagában! – bízott. Ezt ítéletnek kell követnie. De Isten annyira szereti övéit, hogy még az ítéletben is kegyelmes hozzájuk, sőt még az ítéletekkel is népe javát munkálja, és ezt meg fogja tapasztalni Izrael népe is: nem Nabukodonozor és nem a mindenkori nabukodonozorok, hanem Ő határozza meg a jövőt. Nabukodonozor is csak eszköz Isten kezében.

Ami pedig talán a leghangsúlyosabb: *Istennek terve van népével.* Nem vetette el őket. Isten az ítéletet soha nem arra használja, hogy megsemmisítse övéit, hanem mindig és csakis arra, hogy megtisztítsa a benne hívőket. Ő hű marad akkor is, ha a nép hűtlenné vált hozzá. Mi Isten terve? Mit készít nekik? Két olyan gyönyörű kifejezés van itt, amit szeretnék a szívetekbe vésni (az enyémbe már belevéste Isten, s remélem, hogy mindig muzsikálni fog ez bennem):

„Csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –, békességet, és nem romlást tervezek, jövőt és reményt adok nektek”.

Jövőt és reményt! Azok a kifejezések, amelyek az Ószövetség eredeti szövegében itt állnak, rendkívül sokatmondóak. A jövőt kifejező szó például nem az, amivel mi az idő tagoltságát jelölni szoktuk – hogy múlt, jelen, jövő –, nem az

időnek egy bizonyos szakasza csupán, hanem ilyen jelentései is vannak: folytatás, ki- avagy beteljesedés. És ez nem pusztán játék a szavakkal! Ezzel az ígérettel Isten arra utal, hogy kontinuitás van a népével kötött szövetségben még akkor is, ha a fogság ezt egy rövid időre megszakítja. De folytatása lesz annak, amit Isten elkezdett népével. Nem hiúsítja meg senki Isten terveit, nem húzza át, nem írja felül semmi a népével kötött szövetséget. Sőt: beteljesedik! Egy átmeneti próbatételektől teljes kor után ki- és beteljesednek majd Isten ígéretei. Nem válnak semmissé, csak mert a nép hitetlen, engedetlen és bálványimádó volt. Isten nem bánja meg ígéreteit, és reményt ad népének ahhoz, hogy kibírja ezt a nehéz időszakot, és utána folytatódhassék és beteljesedjék mindaz, amit mondott nekik.

A babiloni fogság *kohó*, amiből megtisztulva fog kikerülni a nép. Ebben a kohóban fogja újra felismerni és elismerni Izrael azt az Istent, akit otthagytott. És az Istennel újra megtalált közösség jelenti majd a további életet ennek a népnek. Ezért hangsúlyozza Isten: „békességet és nem romlást tervezek”.

Az a szó, ami a Biblia eredeti szövegében a békességet jelöli, sokkal több, mint a háborúnak vagy viszálykodásnak a hiánya. A békesség, a *shalom*, az a közege, amelyben élni lehet, mégpedig kibontakozva, egyre gazdagabb, tartalmas, boldog életet. Ezt ígéri Isten népének, ezt mondta fel a nép, amikor a bálványokhoz pártolt. Ennek az ítélete a fogság. De éppen a fogságban támad fel elemi erővel újra a nép életében az Isten utáni vágy. Az elhagyott Isten nagyon hiányozni kezd!

Ezért folytatja Jeremiás próféta: *ott, a fogságban fog a nép újra Istenhez fordulni*. Elkezdik keresni Őt, kiáltani fognak hozzá. Ami kimaradt az életükből, az most mindennél fontosabbá válik. Megtanulnak újra imádkozni, Isten pedig hallja ezt. S akik keresik Őt, azok megtalálják.

Ezt is olvassuk Jeremiásnál: „Ha segítségül hívtok és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket. Megtaláltok engem, ha kerestek, és teljes szívvel folyamodtok hozzám. Megtaláltok engem – így szól az Úr – és jóra fordítom sorsotokat.”

Ami a nagy rohanásban, az anyagiasság eluralkodása során az önhitt ember életéből kimaradt, Isten, most mindennél fontosabbá válik. Éppen a nyomorúság fordítja a nép figyelmét és szívét újra Istenhez. Rájönnek arra, hogy nincs más, akiben bízhatnak. Nincs más, aki érdek nélkül szereti őket, és nincs más, aki képes is segíteni rajtuk.

Hadd kérdezzem meg tőletek, magunktól: hisszük-e ezt? Mindez olyan szépen hangzik! Az ember rábólint, egy részére emlékszik néhány nap múlva is, ... de *hiszük-e* ezt? Mert akkor egészen másként kellene az életünknek folynia. Hiszük-e, hogy nem lehet az Isten ellen következmények nélkül vétkezni? Nem lehet Őt következmények nélkül otthagyni, mert ezzel az életet hagytuk ott? Hiszük-e azt, hogy csakugyan a Vele való közösségben van békességünk? Teljes, igaz emberi életet nem lehet nélküle és rajta kívül találni.

Ha mi ezt valóban és gyökeresen hinnénk, milyen más lenne az életünk! Isten elmondhatná rólunk, hogy „teljes szívetekből kerestek engem”. Nemcsak úgy keresgélnek Őt időnként egy-egy istentisztelet erejéig; ha nagy baj van, leadunk egy-egy SOS-jelzést Istennek egy imádságban, megrendeljük a segítségét; hanem jó volna megmaradni folyamatosan Isten közelségében!

Komolyan kellene ezt vennünk, mert a mi népünk is ítélet alatt van határon belül és kívül egyaránt! Ami most itt folyik, minden, csak nem „shalom”. Nem az a közeg, amelyben alkotó, egyre gazdagodó és egymást is gazdagító életet lehetne élni, ahol az ember kiszámítható körülmények között biztonságban érezhetné magát.

Hisszük-e, hogy ezek a két és fél ezer évvel ezelőtt leírt szavak, amelyeket nektek ma felolvastam, számunkra is Isten „lelkigondozói” üzenete, és bátorítást akar nekünk adni? Aki kicsit is ad magára, a becsületes gondolkodásra és lelkiségre, az vizsgálja meg ma keményen, őszintén: hiszi-e, hogy valóban Isten a történelem Ura, hogy jövőt és reményt készített nekünk erre az esztendőre is, adventi várakozásunkra és egész életünkre? Mert ha igen, akkor ebből feltétlenül következik, hogy keresni kezdjük Őt, mégpedig teljes szívünkben. Ha megtanulunk újra imádkozni, mégpedig folyamatosan, szüntelenül s – ahogy Jeremiásnál olvashatjuk – állhatatosan. Akkor boldog tapasztalatunk lesz arról, milyen az, hogy Ő engedi megtalálni magát.

Isten a mi csüggedt fejünket is fel akarja emelni. Az elmúlt hetek, napok beszélgetései során láttam, hogy egyebet se teszünk, mint „elemezzük” a jelent, találgatjuk a jövőt és vádoljuk vagy siratjuk a múltat. Ez mit, hol, miért visz előbbre? Innen kellene eljutni oda, hogy felemeljük a tekintetünket Istenre! Innen lehetne eljutni oda, hogy teljes szívünkben keressük Őt, és Ő engedi megtalálni magát.

Egyetlen nép sem tér meg egyszerre. De ha minél többen, teljes szívünkkel odafordulunk Istenhez, egyre több kis világító pont lesz abban a nagy szellemi, lelki, hitbeli, erkölcsi sötétségben, amiben élünk, és ezek a kis fények összeadódnak és másoknak is mutatják az utat.

Merjük-e ezt vállalni? Egyre nehezebb lesz e törvények szerint élni egy egyre törvény-nélkülibbé váló világban. Van-e bátorságunk felütni a Szentírást: „Uram, mik a Te törvényeid?” „Miben nem igazodtam eddig hozzájuk?” „Akkor munkához látok, s most elkezdem.” És hogy hogy is kell Istenhez beszélni? Holnap-holnapután kiderül, hogyan kell állhatatosan imádkozni. És mindehhez Isten lelke fog nekünk bátorságot adni, és megtanulhatjuk majd, hogy egy békétlen, az ilyen értelmű békesség nélküli világban mit jelent az a békesség, amelyet Isten ad övéinek.

Az a békesség, amiről Jézus maga mondta: „az én békességemet adom nektek. Nem úgy adom azt nektek, mint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen” (Jn 14,24). Ámen.

PÁLFFY TAMÁS SZABOLCS

TÖRVÉNYED MEGTISZTEL ÉS ÉLTET

„Ne ölj!” (2Móz 20,13)

Kedves Testvéreim! Engedjétek meg, hogy egyházi beszédemet egy képzeletbeli naplórészlettel indítsam:

Március 5.

„Ma kezdődött el az életem. Apám és anyám nem tudják még. Kisebb vagyok egy gombostűfejnél, mégis önálló lény vagyok már. Minden testi és lelki adottságom meg van határozva: például apám szemét és anyám szöke göndör haját öröklöm. Az is biztos, hogy kislány leszek.

Március 19.

Első vér- és érfal-sejtjeim, első ereim most keletkeznek. Mivel a szerveim még nincsenek teljesen kifejlődve, anyámnak kell engem vér- és anyagcseréjével, vérkeringésével támogatnia. Milyen csodálatos, bensőséges kapcsolat!

Március 23.

Kialakul a szám. Egy év múlva már kacagni fogok, ha a szüleim az ágyacskám fölé hajolnak. Első szavam a „mama” lesz. Az az állítás, hogy én még nem vagyok külön ember, csak egy része anyám testének, igazán nevetséges! Nem is ugyanahhoz a vércsoportozhoz tartozom, mint ő.

Március 25.

A szívem elkezdett verni. Életem végéig szünet nélkül teljesíti majd szolgálatát anélkül, hogy valaha is megpihenne. Óriási csoda!

Április 2.

Karom és lábszárom is fejlődésnek indult. Bár még sok időbe telik, amíg elindulhatok a környező világ felkutatására, megismerésére, amíg társaimmal barátságot köthetek.

Április 20.

Csak ma tudta meg édesanyám az orvostól, hogy a szíve alatt hord engem. Milyen nagy lehet az öröme!

Május 13.

Nemsokára látni fogok. Szemem már csak egy varrattal van lezárva. Fény, színek, virágok, arcok – csodás lehet! Legjobban annak örülök, hogy megláthatom az édesanyámat. Csak ne tartana olyan soká! Még több mint hat hónapot kell várni!

Május 24.

A szívem teljesen kifejlődött. Állítólag vannak csecsemők, akik beteg szívvel jönnek a világra, és az orvosok roppant erőfeszítéseket tesznek, hogy műtét